

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:1752

av Elin Lundgren m.fl. (S, MP)

Kommuners deltagande i fristadssystemet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om kommuners rätt att delta i fristadssystemet.

Motivering

Ett tiotal kommuner i Sverige är i dag anslutna till International Cities of Refuge Network (ICORN) – ett internationellt samarbete mellan kommuner som ger fristad åt förföljda författare och konstnärer. Detta stöd för yttrandefriheten borde vara självklart i vårt land, men tyvärr råder det inte enighet i frågan.

När en moderat politiker i Gävle överklagade sin kommuns beslut att ta emot fristadskonstnärer gick frågan till Förvaltningsrätten i Falun. Den 1 juli 2014 slog domstolen fast att svenska kommuner inte har rätt att vara medlemmar i fristädernas internationella nätverk. Samarbetet ansågs, av domstolen, vara av utrikespolitisk karaktär och inte något som kommunallagen anger att kommuner ska kunna engagera sig i. Därmed har det uppstått en osäker situation runt fristadssystemet, vilket är mycket oroväckande – inte minst i den internationellt oroliga tid vi nu upplever. Gävle kommun har överklagat beslutet.

Vi anser att kommuner måste ha fortsatt tillåtelse att samarbeta på detta sätt. Om den fortsatta rättsliga hanteringen visar att det är nödvändigt anser vi att samarbetet uttryckligen bör tillåtas av statsmakterna. Många kommuner har valt att ansluta sig till ICORN och intresset växer. I takt med att antalet medverkande kommuner ökar blir samarbetet en allt viktigare del av värnet för yttrandefriheten och ytterst demokratin.

Vår ståndpunkt är att svenska kommuner, precis som städer och områden i andra delar av världen, ska ha möjlighet att delta i och bidra till fristadssystemet. Därför bör

rätten för svenska kommuner att delta i samarbetet ICORN ses över och, om nödvändigt, stärkas. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Elin Lundgren (S)

Annika Hirvonen (MP)

Anders Schröder (MP)